

ANÍNGUAQ

ET SAGN FRA UPERNAVIK-DISTRIKTET

Stud. mag. *Regitze Margrethe Søby*

Oprindelig boede Anínguaq i nærheden af Søndre Upernavik på bopladsen Kita. På dette tidspunkt var hans far allerede død, ramt af en sten fra en klippevæg. Tusilartog stod bag dette, da han bar nag til ham og ville hævne sig.

Senere rejste Anínguaq sammen med sin mor Inequnavât til Augpilagtoq, og nogen tid efter flyttede de til Savêrneq, fordi de kunne klare sig bedre der.

Da de var kommet dertil, anså Inequnavât det for nødvendigt, at hendes søn blev betalt med kamiksåler, når han fungerede som åndemaner. Tusilartog havde jo af hævnlyst og ondskab ladet et klippestykke falde ned over Anínguaq's far, så at det ramte ham i hovedet og dræbte ham på stedet. Af denne grund, fortæller man, underviste hans mor Inequnavât ham i at genoplive mænd, der var omkommet ved kraniebrud. Min farbror i Savêrneq plejede at sige til mig: „Savêrneq er det allersidste sted, hvor Anínguaq genoplivede nogen.“

Som sagt, det skete i Savêrneq henad aften, mens det var lavvande, at Arneqe, min fars faster, blev sat til at hente saltvand. Det var i marts måned, og der var megen strømskåren is ved Savêrneq. Da det var ebbe og vanskeligt at øse af havvandet, måtte hun ind under isfoden Pludselig faldt et stort stykke is ned over hende og knuste hendes hoved med det resultat, at hun blev dræbt på stedet.

Da hun imidlertid lod vente på sig blev hendes husfæller urolige, og nogle af dem gik ud for at se, hvad der skulle være sket med hende. De kom lidt efter tilbage og fortalte, at hun var blevet dræbt af et isstykke, og Anínguaq gik sammen med nogle andre ned til stranden. Da han fik øje på hende, sagde han: „Den, der tilsyneladende står alene i verden, kan dog alligevel have en mængde pårørende.“

Dernæst opfordrede han folk til at gøre hende fri af isstykket ved at bearbejde det med deres tukke, men uden at ramme hende i hovedet. De tog fat, og deres tukke blev farvet røde af blodet fra det knuste hoved. Da de havde fået hende fri, tog Anínguaq hende på ryggen og bar hende op.

Andemaning, en yndet børneleg.

Men, fortælles der, hans mor Inequnavât fulgte efter og stænkede saltvand på alle hans fodspor. Hun gjorde dette, fordi han havde i sinde at vække Arnage til live igen. Hun fandt hans evner dertil utilstrækkelige, eftersom hun aldrig havde lært ham at genoplive kvinder, der var omkommet ved kraniebrud men kun mænd. Dengang Arnage ved hjælp af tukkene blev taget bort fra isfoden, var hendes hoved helt fladtrykt. Min farbror plejede at demonstrere med hænderne hvor tyndt det var blevet. Anínguaq formede det med hænderne, så at det blev rundt igen. Idet han skulle til at bære hende op befalede han sin mor Inequnavât, at hun skulle overstænke alle hans fodspor med saltvand fordi Arnage var omkommet ved havet. Da han bar hende ind i huset, sagde han til sine husfæller: I må alle gå udenfor, lad mig være alene med hende.“

Alle gik ud, og Anínguaq gav sig til at synge en vise, som han havde lært og som han altid tog i brug, når nogen var omkommet. Da husets beboere havde været ude et stykke tid råbte Anínguaq: „Hun begynder at trække vejret.“ Så kom alle beboerne i Savérneq ind for at se hende. Nu fejlede hun ikke noget.

Da Arnaq atter var i stand til at trække vejret, ville Anínguaq skaffe hende noget at spise. Så gik han ud, – det var jo dengang kun i marts måned, – blev lidt borte og kom så ind med en tejt i hånden. Denne kogte han og gav hende. Således blev hun vakt til live igen.

Men dengang han med hænderne havde formet hendes hoved rundt igen, glemte han at rette på næsen. Derfor gik Arnaq med en skæv næse resten af livet.

Man fortæller, at da Arnaq skulle til at dø, åbnede struben sig på hende. Dette kom af, at dengang Anínguaq havde genoplivet hende, havde han givet hende fortryllet mad at spise. (Tejsten).

Min farbror fortalte i sin tid, at han selv var til stede, da Arnaq døde. Jo, ganske rigtigt, struben åbnede sig da på hende. Derfor plejede min farbror at sige: „I unge er ikke i stand til at opnå samme dygtighed som jeres forfædre, når det gælder om at gøre åndemankunster og helbrede.“

Nukâraq
Kuvdlorssuaq

